

SÓKN

-Sókn er besta vörnin

Tbl. 5 | 23. september 2026

Fræðsla, fjör og samstaða í vorferð trúnaðarmanna

Trúnaðarmenn Eflingar létu veðrið ekki stöðva sig og luku starfsárinu saman í vorferð um Suðurland

Trúnaðarmenn Eflingar héldu í óvissuferð um Suðurland í lok síðasta starfsárs. Vorferðin markaði lok vetrarstarfs trúnaðarmanna og bauð upp á fræðslu, útiveru, samveru og fjör.

Dagurinn hófst á fræðslu Viðars Þorsteinssonar, fræðslu- og félagsmálastjóra Eflingar, um verkfallsaðgerðir og hlutverk trúnaðarmanna þegar til átaka kemur á vinnumarkaði. Að fræðslunni lokinni hélt hópurinn af stað í rútum án þess að þátttakendur vissu hvert ferðinni væri heitið.

Á Suðurlandi var hópnum skipt í tvennt. Annar hópurinn gekk um Nauthúsagil, tilkomumikið gil undir Eyjafjöllum, á meðan hinn fór í rútuferð um svæðið. Í rútuferðinni fræddi leiðsögumaður hópinn um sögu Suðurlands og helstu kennileiti þess.

Í lok dags sameinuðust hóparnir á ný og tóku þátt í kröftugum hópeflisleikjum. Þar þurftu trúnaðarmenn meðal annars að syngja, mynda halahrúgu og dansa á öðrum fæti. Mikil stemning ríkti og tóku þátttakendur hraustlega á því.

Söngur, leikir og hópefli settu skemmtilegan svip á lok dagsins.

Vorferðin er lokanámskeið starfsárs trúnaðarmanna og fá þeir sem hafa sinnt námskeiðssetu vetrarins boð í ferðina. Ferðin er bæði viðurkenning fyrir þátttöku þeirra og tækifæri til að kynnast betur, styrkja tengslin og ljúka starfsárinu saman.

Gott skipulag gerir gæfumun.

Starfsáætlanir styrkja starf trúnaðarmanna

Nýtt starfsár trúnaðarmanna Eflingar er hafið. Ein helsta nýjung ársins er að hver trúnaðarmaður gerir nú starfsáætlun fyrir starf sitt á vinnustaðnum í sérstöku viðtali við starfsmann Eflingar.

Viðtölin hafa staðið yfir undanfarnar vikur og hafa flestir trúnaðarmenn sem lesa þetta blað þegar komið í slíkt viðtal. Tilgangurinn er að auðvelda hverjum og einum að skipuleggja starf sitt, setja sér skýr og raunhæf markmið og nýta þann stuðning sem Efling býður upp á yfir starfsárið.

Í starfsáætluninni er meðal annars ákveðið hvaða námskeið trúnaðarmaður sækir og hvenær hann hyggst halda vinnustaðafundi. Einnig eru skipulagðir reglulegir viðtalstímar þar sem trúnaðarmaður getur fengið ráðgjöf og aðstoð við verkefni sín.

Áætlunin tekur mið af aðstæðum á hverjum vinnustað. Önnur verkefni geta því verið fjölbreytt, svo sem að fjölga trúnaðarmönnum, kortleggja vinnustaðinn, framkvæma könnun meðal samstarfsfólks eða skipuleggja sameiginlegar aðgerðir. Markmiðið er ekki að allir geri nákvæmlega það sama, heldur að hver trúnaðarmaður fái stuðning við þau verkefni sem mestu máli skipta á hans vinnustað.

Meira svigrúm fyrir trúnaðarmenn

Fyrirkomulagi trúnaðarmannanámsskeiða hefur einnig verið breytt. Í stað þess að þurfa að sækja öll regluleg námskeið starfsársins skrá trúnaðarmenn sig nú á að minnsta kosti fimm af sex námskeiðum.

Þetta gefur trúnaðarmönnum aukið svigrúm til að velja námskeið eftir áhugasviði, þekkingu og aðstæðum.

Jafnframt verða frekari heimildir til launaðs leyfis tiltækar til að sækja aðra fræðslu á vegum félagsins sem nýtist trúnaðarmanninum í starfi.

Námskeið vetrarins fjalla meðal annars um félagsstarf, vinnustaðafundi, kjaramál, launaseðla, vinnuréttindi, skipulagningu á vinnustað og gerð kjarasamninga. Trúnaðarmenn sem mæta á að minnsta kosti fjögur námskeið frá september til apríl fá boð í vorferð trúnaðarmanna 27. maí.

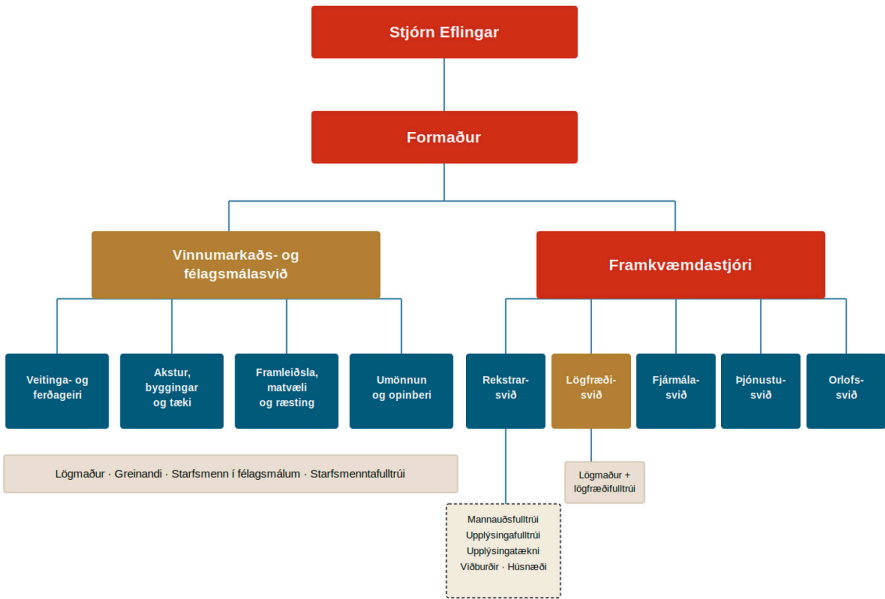
Með starfsáætlununum verður stuðningur félagsins markvissari og reglulegri. Trúnaðarmaðurinn stendur ekki einn heldur hefur skýra áætlun, aðgang að ráðgjöf og öflugt tengslanet annarra trúnaðarmanna að baki sér.

Breytingar á skrifstofunni efla stuðning við félagsfólk

Stjórn Eflingar hefur samþykkt endurskipulagningu á starfsemi félagsins. Markmiðið er að styrkja tengsl skrifstofunnar við félagsfólk og styðja betur við valdeflingu þess. Breytingarnar voru kynntar starfsfólki 2. september og er stefnt að því að þær verði að fullu innleiddar fyrir áramót.

Nýtt vinnumarkaðs- og félagsmála-svið mun sinna hagsmunagæslu gagnvart atvinnurekendum, þar á meðal kjaraviðræðum, málavinnslu og stuðningi við trúnaðarmenn. Það tekur við verkefnum sviða vinnuréttinda og fræðslu- og félagsmála, sem verða lögð niður. Viðar Þorsteinsson tekur við stjórn nýja sviðsins.

Jafnframt verður stofnað lögfræðisvið sem heldur utan um innheimtumál og rekstrarsvið sem annast sameiginleg rekstrarmál skrifstofunnar. Allt starfsfólk heldur starfi sínu og stöðugildum verður fjölgað.

Skipurit fyrir nýtt skipulag skrifstofu Eflingar

Fyrir trúnaðarmenn og annað félagsfólk skipta þessar breytingar máli þar sem stuðningur við starfið á vinnustöðunum, úrlausn mála og kjarabaráttan verða sameinuð á einu sviði.

Auknum umsvifum fylgi einnig tækifæri til að færa verkefni inn á skrifstofuna og nýta þannig fjármuni félagsins betur.

Besta vinnumarkaðslíkan í heimi?

Sterk stéttarfélög eru undirstaða góðra lífskjara

Er verkalýðshreyfingin of áhrifamikil á Íslandi? Hækka laun of mikið og er of auðvelt að fara í verkfall? Þessum hugmyndum hafnar Stefán Ólafsson, prófessor emeritus og sérfræðingur hjá Eflingu, í grein á vef félagsins. Hann telur sterk rök fyrir því að íslenska vinnumarkaðslíkanið sé það besta í heimi frá sjónarhóli launafólks.

Með vinnumarkaðslíkani er átt við hvernig samskiptum launafólks og atvinnurekenda er háttað, meðal annars við gerð kjarasamninga. Hér á landi er þátttaka í stéttarfélögum óvenjumikil og samningsrétturinn hjá einstökum félögum. Félagsfólkið sjálft greiðir atkvæði um niðurstöður kjaraviðræðna.

Stefán bendir á að sterkt skipulag launafólks hafi átt stóran þátt í að bæta lífskjör og stuðla að jafnari tekjuskiptingu. Það hafi jafnframt farið saman við öflugt atvinnulíf og mikinn hagnað fyrirtækja. Góð kjör launafólks séu því ekki andstæða blómlegs atvinnulífs.

Hægt er að færa sterk rök fyrir því að íslenska vinnumarkaðslíkanið sé það besta í heimi

Að mati Stefáns má þróa fyrirkomulagið áfram, en það verði að gerast í fullu samráði við verkalýðshreyfinguna og án þess að veikja áhrif hennar. Fyrir félagsfólk snýst málið um að verja eigin rödd og réttinn til að semja sameiginlega um kaup og kjör.

Lesið grein Stefáns í heild á vef Eflingar með því að fylgja QR-kóðanum.

Stefán Ólafsson

Alþjóðlegt samstarf gegn undirboðum

Frá vinstri: Viðar Þorsteinsson, Zeynep Bicici forseti UNI Europa Property Services og Sólveig Anna Jónsdóttir.

Efling á Evrópuráðstefnu ræstingafólks og öryggisvarða

Hvernig má tryggja að samkeppni fyrirtækja verði ekki á kostnað kjara og vinnuaðstæðna? Sú spurning var meðal viðfangsefna Evrópuráðstefnu stéttarfélaganna ræstingafólks og öryggisvarða sem fram fór í París í lok júní.

Sólveig Anna Jónsdóttir og Viðar Þorsteinsson sóttu ráðstefnuna fyrir hönd Eflingar. Hún var haldin á vegum *UNI Europa Property Services*, sem heldur utan um samstarf evrópskra stéttarfélaganna í þessum geirum. Efling varð aðili að UNI Global Union í byrjun árs.

Á ráðstefnunni var meðal annars fjallað um að færa ræstingar yfir á dagvinnutíma og herða kröfur um réttindi starfsfólks í opinberum útboðum. Markmiðið er að útboð leiði ekki til þess að fyrirtæki keppist um að lækka kostnað með því að skerða kjör og auka álag á verkafólk.

Viðar tók þátt í pallborði um samannburð á kjarasamningum í Evrópu og greindi frá starfi Eflingar við eftirlit

Viðar Þorsteinsson sagði frá vinnu Eflingar við að tryggja gagnsæi og rétta framkvæmd á ákvæðum kjarasamninga um vinnutakt ræstingafólks.

með verkhraða og vinnuaðstæðum ræstingafólks.

Mörg stórfyrirtæki í ræstingum og öryggisvörslu starfa þvert á landamæri. Með upplýsingaskiptum og

samstarfi geta stéttarfélög styrkt stöðu sína gagnvart þeim og nýtt reynslu hvert annars í baráttunni fyrir betri kjörum.

Efling virk í norrænu samstarfi ræstingafólks

Fulltrúar norrænna stéttarfélaganna komu saman í Finnlandi til að deila reynslu og efla samstarf ræstingafólks.

Skipulagning á vinnustað, kjarasamningar og vinnuaðstæður voru í brennidepli þegar fulltrúar Eflingar sóttu norræna ráðstefnu og trúnaðarmannanámsskeið ræstingafólks í Finnlandi í byrjun september. Um 30 trúnaðarmenn og aðrir fulltrúar stéttarfélaganna komu saman frá Íslandi, Færeyjum, Svíþjóð, Finnlandi og Noregi.

Ráðstefnan var haldin við Tuusula-vatnið, skammt norðan við Helsinki, á vegum SUN, bandalags norrænna stéttarfélaganna. Fyrri heili dagurinn var helgaður þjálfun í skipulagningu á vinnustað undir leiðsögn Kjetils Larsen frá norska stéttarfélaginu Fellesforbundet.

Efling lagði sérstaklega sitt af mörkum með ítarlegri samannburðarkönnun á kjarasamningum ræstingafólks á Norðurlöndum. Sunna Björg Gunnarsdóttir, starfsmaður Eflingar, kynnti niðurstöðurnar og sköpuðust miklar umræður. Einnig var fjallað um vinnuaðstæður ræstingafólks og reynslu félaganna af baráttu fyrir bættem kjörum.

Flestir þátttakendur voru sjálfir trúnaðarmenn. Sumir sinna því hlutverki í fullu launuðu starfi hjá stórum ræstingafyrirtækjum, en aðrir komu úr hópi ræstingafólks sem er beinráðið hjá opinberum aðilum. Samstarfið gefur tækifæri til að bera saman aðstæður og læra af ólíkum leiðum við að verja réttindi verkafólks.

Samvera og hópefli voru einnig mikilvægur hluti dagskrárinnar, meðal annars leikir og róður á vatninu. Viðar Þorsteinsson stýrði ráðstefnunni, en hann gegnir formennsku í ræstingahópi SUN.

Trúnaðarmaður mánaðarins: - Christine Linda Whalley

Christine er trúnaðarmaður Eflingarfélaga á leikskólanum Árborg.

Hvað finnst þér skemmtilegast að gera utan vinnunnar?

Mér finnst ótrúlega gott að hafa það notalegt heima, en á sama tíma elska ég að ferðast, upplifa nýja staði og njóta góðs matar. Mér finnst líka yndislegt að eyða frítímanum í góðum félagsskap með fólkinu mínu.

Hvað stendur upp úr hjá þér frá sumrinu?

Það sem stendur mest upp úr er ferð til Englands með fjölskyldunni minni til að kveðja ömmu mína í hinsta sinn. Ferðin var bæði falleg og erfið, en ég fékk líka að heimsækja æskuslóðirnar og hitta fjölskylduna mína á ný.

Hvað hefur þú lært sem trúnaðarmaður sem nýtist þér líka utan vinnunnar?

Ég held að það mikilvægasta sem ég hef lært sem trúnaðarmaður sé að hlusta vel á fólk og reyna að sjá hlutina frá mismunandi sjónarhornum. Maður lærir líka að vera þolinmóður, sýna skilning og vera til stað-

ar fyrir fólk. Þetta nýtist mér klárlega líka í daglegu lífi utan vinnunnar.

Hvað finnst þér mest gefandi við að starfa á leikskóla og hvað vildirðu að fleiri skildu um starfið?

Mér finnst mest gefandi að fylgjast með börnunum vaxa, læra og dafna og fá að taka þátt í þessum kafla í lífi þeirra. Ég vildi að fleiri gerðu sér grein fyrir því hversu fjölbreytt og krefjandi starfið er. Þetta snýst ekki bara um að passa börn, heldur um uppeldi, kennslu, samskipti, skipulag og mikla ábyrgð. Maður þarf að hafa þolinmæði, fagmennsku og risastórt hjarta.

Geturðu sagt frá atviki úr trúnaðarmannsstarfinu þar sem þú fannst að samstaða félagsfólks skipti máli?

Ég hef verið einstaklega heppin með vinnustaðinn minn og samstarfsfólkið. Það hefur ekkert komið upp sem við höfum ekki getað leyst saman. Fyrir mér sýnir það hversu mikilvæg

samstaða, traust og góð samskipti eru á vinnustað.

Hvað finnst þér hjálpa mest við að byggja upp samstöðu meðal vinnufélaga?

Fyrir mér skiptir máli að við berum virðingu hvert fyrir öðru, hlustum og hjálpumst að. En það sem skiptir mestu máli er að hafa gaman og geta hlegið saman. Vinnustaður án hláturs er ekki vinnustaður sem ég myndi vilja vinna á.

Hverju langar þig helst að áorka sem trúnaðarmaður á komandi starfsári?

Mig langar að vera til staðar fyrir samstarfsfólkið mitt, hlusta og hjálpa okkur að finna lausnir saman ef eitt-hvað kemur upp. Mér finnst mikilvægast að við stöndum saman svo öllum líði vel á vinnustaðnum.